

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE GNEŹNIŃSKIM W I POŁOWIE 2010 ROKU

Wstęp

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, (Art.9, ust.1, pkt 9 ustawy) zadaniem samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy.

Monitoring opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy oraz pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, pośrednictwa i poradnictwa zawodowego oraz opracowywania lokalnych projektów wsparcia, szczególnie dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Do szczegółowych zadań monitoringu należą:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie osób kończących szkołę
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych
- bieżąca korekta struktury i treści kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych.

W związku z powyższym Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie kolejny raz

prezentuje sytuację na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim, w postaci opracowania pod nazwą Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Do przygotowania półrocznego raportu posłużyły dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłaszane ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

Raport ten stanowi diagnozę sytuacji na rynku pracy w I półroczu 2010 roku.

Przedstawiony raport zawiera:

- analizę rynku pracy według zawodów, które reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane w gnieźnieńskim urzędzie pracy
- analizę ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie
- analizę rynku pracy z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych

**I. Struktura bezrobocia według zawodów reprezentowanych
przez osoby bezrobotne zarejestrowane
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie**

**1. Osoby bezrobotne, według zawodów w powiecie gnieźnieńskim
na końcu I półrocza 2010 roku**

Wzorem lat poprzednich przedstawiamy dane statystyczne dotyczące zawodów reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie w końcu I półrocza 2010 roku.

Tabela1. Bezrobotni wg zawodów w powiecie gnieźnieńskim.

Stan na koniec I półrocza 2010 roku

L.p	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-kobiety
1.	"000000"	Bez zawodu	2048	1180	384	255
2.	"522107"	Sprzedawca	451	404	115	103
3.	"743304"	Krawiec	315	313	72	72
4.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	183	148	27	20
5.	"744304"	Obuwnik przemysłowy	144	132	56	51
6.	"722204"	Ślusarz	136	1	44	1
7.	"512201"	Kucharz	131	93	28	26
8.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	98	0	19	0
9.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny:	96	81	15	14

		Technik handlowiec]				
10.	"743604"	Szwaczka	85	84	25	25
11.	"244104"	Pedagog	82	72	11	11
12.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	80	0	8	0
13.	"722304"	Tokarz	78	3	21	1
14.	"321208"	Technik rolnik	75	47	20	16
15.	"241102"	Ekonomista	74	60	19	16
16.	"712102"	Murarz	72	0	14	0
17.	"742204"	Stolarz	72	1	9	1
18.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	68	1	16	0
19.	"714103"	Malarz – tapeciarz	67	0	9	0
20.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	66	63	12	11
21.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	63	44	9	8
22.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	62	37	10	8
23.	"311502"	Technik mechanik	62	3	11	1
24.	"311204"	Technik budownictwa	56	8	6	1
25.	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	55	46	0	0
26.	"741203"	Piekarz	53	10	8	3
27.	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	50	36	14	9
28.	"311913"	Technik	47	45	8	8

		technologii odzieży				
29.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	46	0	4	0
30.	"741201"	Cukiernik	46	24	6	3
31.	"742207"	Stolarz meblowy	40	2	10	2

W końcu I półrocza 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie zarejestrowanych było 6521 osób, w tym 3624 kobiet.

Struktura zawodowa osób zarejestrowanych w ostatnim okresie nie uległa znaczącej zmianie. Nadal najwięcej osób bezrobotnych (w tym długotrwale) to osoby bez zawodu. Pozostałe grupy to m.in: krawcowe, technicy ekonomiści, obuwnicy, sprzedawcy, ślusarze, kucharze.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych najbardziej liczną grupą okazują się być osoby bez zawodu oraz sprzedawcy, obuwnicy oraz osoby z zawodem krawiec. Może to wynikać z braku lub nieaktualnych kwalifikacji zawodowych oraz aktualnej kondycji zakładów pracy (w przypadku dwóch ostatnich zawodów).

Powyższa tabela przedstawia dane statystyczne na dzień 30 czerwca 2010 roku.

W tym momencie warto jednak zaprezentować dane na temat tego z jakim zawodem najczęściej rejestrowały się osoby w ciągu całego okresu sprawozdawczego tj. od 1 stycznia do 30 czerwca 2010 roku.

2. Struktura napływu bezrobotnych według zawodów w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2010 roku

Tabela 2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2010 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem I półrocze 2010 roku	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni ogółem I półrocze 2009 roku	Bezrobotne kobiety
Ogółem			5314	2664	5333	2760
1.	"000000"	Bez zawodu	1692	846	1604	854
2.	"522107"	Sprzedawca	324	282	323	278
3.	"743304"	Krawiec	234	232	256	256
4.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	174	140	181	142
5.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	100	0	91	0
6.	"744304"	Obuwnik przemysłowy	98	98	106	87
7.	"512201"	Kucharz	97	57	105	71
8.	"722204"	Ślusarz	86	0	102	0
9.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	85	0	62	0
10.	"244104"	Pedagog	79	67	94	81
11.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	79	66	118	81
12.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	66	42	58	38

13.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	65	63	63	61
14.	"742204"	Stolarz	64	0	64	1
15.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	62	0	53	1
16.	"712102"	Murarz	58	0	62	0
17.	"321208"	Technik rolnik	56	27	66	36
18.	"743604"	Szwaczka	56	55	58	58
19.	"311502"	Technik mechanik	55	2	67	2
20.	"241102"	Ekonomista	54	38	57	46
21.	"311204"	Technik budownictwa	53	7	48	7
22.	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	53	44	44	35
23.	"741203"	Piekarz	53	6	54	6
24.	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	52	25	73	38
25.	"714103"	Malarz – tapeciarz	52	0	53	0
26.	"722304"	Tokarz	50	1	54	1
27.	"741201"	Cukiernik	38	18	37	14
28.	"311401"	Technik elektronik	37	0	24	3
29.	"714101"	Malarz budowlany	37	0	42	0
30.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	36	0	40	0
31.	"311913"	Technik technologii odzieży	35	33	55	55

Podobnie jak w latach poprzednich zawodem, w którym zarejestrowało się najwięcej osób był sprzedawca, jednak w porównaniu do analogicznego okresu z ubiegłego roku nie odnotowano znaczącej różnicy. Niewiele zmieniła się również ogólna liczba osób bezrobotnych.

Nadal utrzymuje się też niekorzystna tendencja w dominujących na terenie powiatu branżach przemysłowych. W niewielkim stopniu spadła liczba osób bezrobotnych legitymujących się zawodem krawiec, obuwnik przemysłowy, ślusarz, technik mechanik, technik technologii odzieży.

Warto również przypomnieć, że podobnie jak w poprzednich latach napływ osób bezrobotnych w poszczególnych zawodach mógł wynikać z “powrotu” do rejestru osób kończących staże, szkolenia, rotacją pracowników w zakładach pracy, rejestracją absolwentów kończących naukę w szkołach.

Wśród osób rejestrujących się w podanym okresie grupą dominującą były kobiety oraz osoby bez zawodu wyuczonego.

II. Analiza ofert pracy według zawodów

W tej części opracowania przedstawiona zostanie analiza ofert pracy (w tym stażu), które zgłaszane były przez pracodawców w I półroczu 2010 roku.

Na analizę składają się: oferty pracy według zawodów w I półroczu 2010 roku oraz oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

1. Oferty pracy według zawodów w I półroczu 2010 roku

W powyższym okresie sprawozdawczym Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie W powyższym okresie sprawozdawczym Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie pozyskał 2378 oferty pracy i stażu.

Tabela 3. Oferty pracy wg zawodów w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2010 roku oraz w I półroczu 2009 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2010 roku	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2009 roku
Ogółem		x	2378	2650
1.	"522107"	Sprzedawca	230	345
2.	"914103"	Robotnik gospodarczy	225	161
3.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	196	237
4.	"932103"	Pakowacz	111	107
5.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	86	77
6.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	86	115
7.	"913207"	Sprzątaczką	80	33
8.	"931301"	Robotnik budowlany	75	105
9.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	57	32
10.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	53	54
11.	"512201"	Kucharz	49	30
12.	"712102"	Murarz	45	60
13.	"743304"	Krawiec	37	88
14.	"712204"	Zbrojarz	32	30
15.	"713101"	Dekarz	32	23
16.	"743604"	Szwaczka	30	18
17.	"512302"	Kelner	29	18
18.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	28	9
19.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług	27	33

		fryzjerskich]		
20.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	23	21
21.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	23	23
22.	"742204"	Stolarz	22	31
23.	"933104"	Robotnik magazynowy	22	19
24.	"243102"	Muzealnik	21	0
25.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	21	10
26.	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	21	7
27.	"235908"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	19	15
28.	"714201"	Lakiernik samochodowy	18	2
29.	"744304"	Obuwnik przemysłowy	18	8
30.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	18	10
31.	"123301"	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	17	13

Ze względu na obszerność opracowania przedstawiamy jedynie zawody, w których pośrednicy pracy pozyskali najwięcej ofert. Jak widać pracodawcy poszukiwali przez Urząd Pracy pracowników głównie do pracy fizycznej, która nie wymagała szczególnych kwalifikacji zawodowych lub rzemieślników.

W porównaniu do ubiegłego roku zmniejszyła się ilość ofert pracy w większości wymienionych zawodów. Zmniejszyła się liczba ofert w takich zawodach jak: sprzedawca, pracownik biurowy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik budowlany, murarz, krawiec, kucharz.

Wzrost ofert pracy w porównaniu z ubiegłym rokiem dotyczyła takich zawodów jak: pakowacz, przedstawiciel handlowy, sprzątaczką, pracownik ochrony mienia, kucharz, mechanik samochodów osobowych, lakiernik samochodowy.

Duża ilość ofert pracy zgłoszonych w niektórych zawodach mogła wynikać z dużego zainteresowania pracodawców przyjęciem osób bezrobotnych

na staże.

Oferty pracy dla muzealnika pojawiły się z uwagi na zgłoszone zapotrzebowanie na stażystów i pracowników przez Muzeum Pierwszych Pisatów na Lednicy. Z tej oferty skorzystały osoby legitymujące się wykształceniem od podstawowego do wyższego.

Na powyższą strukturę ofert pracy w PUP wpłynęły różne czynniki.

Nie wszystkie oferty pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu. Wykorzystują oni własne metody poszukiwania pracowników. Czasami te same oferty mogą być zgłaszane kilkakrotnie do PUP z uwagi na rotację pracowników w danym zakładzie pracy, małą atrakcyjność (z punktu widzenia osoby bezrobotnej), warunków pracy u danego pracodawcy, braku w rejestrze lub na rynku pracy osób posiadających potrzebne kwalifikacje lub umiejętności, zbyt wysokie wymagania pracodawców w stosunku do kandydatów.

2. Oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji działalności (PKD)

Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) - jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno gospodarczej, jakie realizują jednostki (podmioty gospodarcze)

Z tabeli 4. wynika, że według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy bezrobotni najczęściej pochodzili z sekcji przetwórstwo przemysłowe, ochrona zdrowia i pomoc społeczna, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, wyłączając motocykle oraz z grupy działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Patrząc na oferty pracy zgłoszone w I połowie 2010 roku (wg sekcji PKD), zauważymy, że z liczba zgłaszanych ofert znacznie przewyższała liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych, w takich działach gospodarki jak: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą

wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Tabela 4. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie gnieźnieńskim w I połowie 2010 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	Bezrobotni stan w końcu I półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	98	352	30	10
Górnictwo i wydobywanie	2	0	5	0
Przetwórstwo przemysłowe	759	924	199	10
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	126	83	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	6	19	2
Budownictwo	618	612	294	34
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	792	920	419	42
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	51	83	95	8
Transport i gospodarka magazynowa	115	106	33	4
Informacja i komunikacja	31	28	11	0

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20	20	34	2
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	5	90	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	25	25	27	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1099	1127	252	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	39	96	272	7
Edukacja	22	34	89	8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	743	958	72	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	70	180	12
Pozostała działalność usługowa	115	70	173	6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	1	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0	0
Ogółem	4540	5562	2378	152

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W kolejnej części niniejszego opracowania zostanie przedstawiona analiza rynku pracy z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określa się poprzez stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym samym okresie.

A zatem, poniżej zostaną przedstawione zawody deficytowe i zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2010 roku.

1. Zawody deficytowe czyli takie, na które na rynku pracy występuje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej przedstawiamy 30 zawodów deficytowych w kolejności od najniższego do najwyższego wskaźnika deficytu zawodu.

Tabela 5. Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2010 roku (30 zawodów, od najwyższego do najniższego wskaźnika deficytu)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]
2.	"914103"	Robotnik gospodarczy
3.	"123301"	Kierownik działu marketingu i sprzedaży
4.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]
5.	"913207"	Sprzątaczką
6.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]
7.	"913204"	Pomoc kuchenna
8.	"348202"	Bibliotekarz
9.	"932103"	Pakowacz
10.	"713101"	Dekarz

11.	"512301"	Bufetowy [barman]
12.	"931203"	Robotnik drogowy
13.	"343201"	Księgowy [samodzielny]
14.	"933104"	Robotnik magazynowy
15.	"223903"	Fizjoterapeuta
16.	"412102"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]
17.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych
18.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego
19.	"931301"	Robotnik budowlany
20.	"713401"	Monter izolacji budowlanych
21.	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
22.	"741104"	Rzeźnik wędliniarz
23.	"232108"	Nauczyciel języka obcego
24.	"241917"	Specjalista do spraw reklamy
25.	"322905"	Ratownik medyczny
26.	"341504"	Telemarketer
27.	"413103"	Magazynier
28.	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni
29.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego
30.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]

2. Zawody nadwyżkowe, czyli zawody, na które występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób zarejestrowanych w tym zawodzie.

Tabela 6. Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w I połowie 2010 roku (30 zawodów w kolejności od najwyższego do najniższego wskaźnika nadwyżki)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	"000000"	Bez zawodu
2.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]
3.	"244104"	Pedagog
4.	"311502"	Technik mechanik
5.	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]
6.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych

7.	"512202"	Kucharz małej gastronomii
8.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]
9.	"722204"	Ślusarz
10.	"741201"	Cukiernik
11.	"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych
12.	"741203"	Piekarz
13.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]
14.	"214917"	Inżynier transportu [logistyk]
15.	"714103"	Malarz – tapeciarz
16.	"311302"	Technik elektryk
17.	"242904"	Prawnik legislator
18.	"916201"	Robotnik placowy
19.	"743304"	Krawiec
20.	"722304"	Tokarz
21.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy
22.	"744304"	Obuwnik przemysłowy
23.	"311204"	Technik budownictwa
24.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych
25.	"322404"	Terapeuta zajęciowy
26.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych
27.	"213903"	Specjalista zastosowań informatyki
28.	"612105"	Hodowca zwierząt futerkowych
29.	"742204"	Stolarz
30.	"312102"	Technik informatyk

Na zaprezentowane powyżej dane statystyczne dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma wpływ wiele czynników. Podstawowe z nich to: sytuacja zawodowa osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie i ich zawód wyuczony, zgłaszane do Urzędu oferty pracy i ich specyfika, mała dynamika gnieźnieńskiego rynku pracy.

Zaprezentowane dane dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy, w związku z tym traktować elastycznie. Przykładem mogą być zawody z szeroko pojętej branży handlowej. Z jednej strony zawód specjalista do spraw marketingu i handlu jest przedstawiony jako zawód nadwyżkowy, z drugiej jednak pokrewny zawód znajdziemy w grupie zawodów deficytowych. Osoba reprezentująca zawód specjalista do spraw marketingu

i handlu, może wykonywać pracę przedstawiciela handlowego, kierownika działu marketingu i sprzedaży czy specjalisty ds. reklamy. Technik handlowiec może poszukiwać pracy jako robotnik magazynowy czy magazynier, a asystent ekonomiczny jako pracownik administracyjny lub pracownik biurowy.

Warto podkreślić, że same osoby bezrobotne często poszukują pracy w zawodzie innym niż wyuczony.

Z zestawienia wynika, że zawodem deficytowym jest też bibliotekarz. Wpływ na to miała duża liczba ofert stażowych realizowanych w bibliotekach na terenie powiatu gnieźnieńskiego.

Wśród zawodów nadwyżkowych najbardziej zastanawia sytuacja osób posiadających wykształcenie pedagogiczne. Wynika to prawdopodobnie z kierunków kształcenia w gnieźnieńskich szkołach wyższych i małego zapotrzebowania na rynku pracy na tych specjalistów. Podobna sytuacja dotyczy osób posiadających zawód terapeuta zajęciowy.

Nie ma ofert pracy w zawodzie technik agrobiznesu. Osoby posiadające takie wykształcenie mogą ewentualnie poszukiwać pracy biurowej lub innej zgodnej z predyspozycjami lub możliwościami rynku pracy.

Problemem nadal pozostaje długotrwałe bezrobocie, zwłaszcza jeśli dotyczy ono osób o niskich kwalifikacjach i kobiet. Podobnie jak w poprzednim okresie, trudnościami w podjęciu zatrudnienia mogą być nieaktualne umiejętności zawodowe, niska motywacja do podjęcia pracy, wysokie wymagania co do warunków pracy, mało dynamiczny rynek pracy. Często czynnikiem powodującym długotrwałe bezrobocie jest sam fakt pozostawania bez pracy powyżej kilkunastu miesięcy lub lat. Coraz większym problemem staje się kwestia wieku. Pracodawcy bardziej przychylnie spoglądają na osoby młode. Nie ma jednak bezpośrednich dowodów wskazujących na takie preferencje (w postaci badań) jednakże z obserwacji rynku pracy, rozmów z osobami zarejestrowanymi wynika, że wiek jest barierą już na etapie wstępnej rekrutacji.

Warto również dodać, że wśród bezrobotnych jest grupa osób zarejestrowanych tylko formalnie, ze względu na ubezpieczenie zdrowotne lub zaświadczenia wydawane przez Urząd Pracy dla potrzeb innych instytucji.

Osoby te formalnie deklarują gotowość do podjęcia pracy, jednak podczas rozmów z pośrednikami pracy i doradcami zawodowymi często ujawniają swoją faktyczną motywację.

Na tle tej grupy nie można jednak zapominać o długotrwale bezrobotnych, których umiejętności zawodowe uległy dezaktualizacji z różnych powodów (rodzinnych, społecznych, zdrowotnych). Osoby te mają dużą motywację do podjęcia zatrudnienia i do nich przede wszystkim warto kierować oferty programów pomocowych.

Podsumowanie

Zaprezentowany raport według aplikacji "Monitoring zawodów", przedstawia diagnozę rynku pracy w I półroczu 2010 roku w oparciu o dane statystyczne Urzędu oraz o klasyfikację zawodów i specjalności. Warto ponownie podkreślić, że rzeczywistości rynku pracy nie da się zamknąć w jakichkolwiek klasyfikacjach. Nie można automatycznie zakładać, że w którymś z wymienionych zawodów w tabelach, należałoby rozpocząć lub zakończyć nauczanie. Jednak warto byłoby się zastanowić nad takimi czynnikami jak: jakość kształcenia, odpowiednia rekrutacja do szkół wymagających określonych predyspozycji zawodowych, pozyskiwanie i stwarzanie szans przedsiębiorcom na lokalnym rynku pracy, którzy tworzyliby nowe miejsca pracy, dla osób bezrobotnych, w tym kończących szkoły w powiecie gnieźnieńskim. Nie bez znaczenia byłaby również możliwość stworzenia warunków do ustawicznego kształcenia dorosłych, zwłaszcza dzięki elastycznemu wykorzystywaniu możliwości wynikających z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zaprezentowany monitoring nie obejmuje umiejętności, zdolności, predyspozycji psychicznych osób, które często mają kluczowe znaczenie dla zatrudnienia. W związku z tym powyższy raport należy traktować głównie jako dokument ułatwiający orientację w sytuacji na lokalnym rynku pracy (z punktu widzenia danych Urzędu Pracy). Zawiera on bowiem z konieczności tylko wybrane z wielu czynników mających wpływ na ten rynek.

Opracowała
Ewa Zielińska
Doradca zawodowy I stopnia

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został opracowany zgodnie z zaleceniami metodologicznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej